

РЕШЕНИЕ

№ 1487

гр. София, 05.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и девети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Кристина Филипова
Даниела Х.ва

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Кристина Филипова Въззивно гражданско дело № 20221000501317 по описа за 2022 година

С решение № 260886 от 11.03.2022 г. по гр. д. № 3942/2019 г., отхвърля иска с правно основание чл. 135, ал. 1 ЗЗД предявен от „Каскада“ ООД срещу М. Ч. Р. и В. З. Н. за прогласяване недействителността по отношение на ищцовото дружество на сделка, извършена между двамата ответници и обективизирана в брачен договор, сключен с нотариална заверка на подпис и съдържание № 5011 и № 5012 от 24.09.2015 г., том II, на нотариус В. К., рег. № *** при НК, вписан в Сл. вп. - гр. София с вх. рег. № 57189/30.09.2015 г., акт. № 288, том 11, по отношение на следния недвижим имот, придобит в изключителна собственост на В. З. Н. - самостоятелен обект в сграда с идентификатор 68134.1932.1462.10.34 с адрес в гр. София, район "Витоша", ул. Синанишко езеро № 11, бл. 10, вх. 1, ет. 7, ап. 34, със застроена площ от 109, 33 кв. м, заедно с прилежащото мазе № 10 на сутеренен етаж на сградата с площ от 4, 30 кв. м, ведно с прилежащите 2, 66 % ид. части от общите части на сградата и с 2, 44 % ид. части от правото на строеж върху поземления имот, върху който е построена сградата.

Срещу решението е депозирана въззивна жалба от ищеца „Каскада“ ООД. Счита, че с процесния договор неговият длъжник М. Р. е прехвърлил

безвъзмездно на съпругата си своята $\frac{1}{2}$ ид.ч. от процесното жилище и се е задължил да продължава да изплаща вноските по кредита, като това са действия, с които уврежда своя кредитор. Изтъква, че другият имот, притежаван от ответниците – ателие, е станал индивидуална собственост на Р., но тъй като е бил ипотекиран, скоро след това е бил продаден от банката. В тази връзка се подчертава, че Н. е била наясно още към 2015 г., че това ателие „не може да бъде спасено“. Счита, че съдът е пропуснал да обсъди и други факти, касаещи поведението на ответника Р. за „освобождаване“ от цялото му имущество, а именно – дарение към неговия брат. Подчертава, че огромните дългове на Р. към НАП са от 2008 г. и няма как Н. да не е знаела за това. Позовава се на изобилна съдебна практика, приемаща, че правнозначими факти за делото могат да бъдат установени по пътя на пълното доказване, макар и с косвени доказателства. Като счита, че не може да се изключи действието на презумпцията по чл. 135, ал. 2 ЗЗД спрямо ответницата, моли да се отмени решението, като се присъдят разноски.

Ответникът М. Ч. Р. оспорва въззивната жалба като намира решението за правилно.

Ответницата В. З. Н. – Р.а оспорва въззивната жалба, като сочи, че решението не може да почива на предположения и недоказани факти. Оспорва тезата на жалбоподателя, че се касае до безвъзмездна сделка, тъй като в случая е извършено поделение на имущество между съпрузите. Изтъква, че предвидената в чл. 135, ал. 3 ЗЗД цел не е доказана като предпоставка за уважаване на иска и изрично отрича наличие на намерение от страна на Н. за увреждане на дружеството-кредитор. Подчертава, че ответниците са във фактическа раздяла от 2013-2014 г. и че ответницата не е знаела за бизнес делата на Р.. Сочи, че в случая е необходимо да се отчете обстоятелството, че при развода двете деца са останали за отглеждане при нея, което е в основата на разпределянето на имуществото в брачния договор и получаването на процесния имот, в който тя живее заедно с децата.

Въззивната жалба е подадена в срок, срещу валидно и допустимо съдебно решение, преценено като такова в съответствие с чл. 269 ГПК.

Софийски апелативен съд при преценка на доводите на страните и доказателствата по делото намира следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 135, ал. 1 ЗЗД.

Ищецът „Каскада“ ООД твърди, че е кредитор на ответника М. Ч. Р. по силата на запис на заповед от 20.02.2015 г., като ответникът след като подал възражение в заповедното производство образувано срещу него, започнал да прехвърля притежаваното от него недвижимо имущество на трети лица с цел да увреди ищеца. С ответницата В. З. Н. бил сключен брачен договор от 30.09.2015 г., с който последната получила процесния апартамент (идентификатор 68134.1932.1462.10.34), върху който е била учредена договорна ипотека в полза на банка, като било уговорено Р. да продължи да плаща вноските по договора за кредит. Със същия договор ответникът станал индивидуален собственик на ателие с идентификатор 68134.1932.762.2.27, което обаче било продадено от частен съдебен изпълнител. Допълнително е пояснено (18.11.2021 г.), че Н. е била наясно с търговските отношения между ищеца и Р., тъй като е посещавала офиси на дружеството и са коментирали задълженията. Твърди се, че ответницата е получила имота безвъзмездно, както и че със сделката се цели увреждане интересите на ищеца като кредитор, поради което претендира по отношение на дружеството да се признае за установено, че брачният договор е недействителен.

Ответникът М. Ч. Р. оспорва иска. Твърди, че договорът е сключен на 24.09.2015 г. и предхожда задължението по записа на заповед, възникнало на датата на предявяването му - 30.09.2015 г. Подчертава, че договорът е възмезден, тъй като всеки от съпрузите е прехвърлил на другия идеална част в имот. Сочи, че страните не са знаели за увреждането на ищеца както и че единствена цел на договора е била уреждане на задължението му за полагане на грижи за двете му деца от брака. Сочи, че Н. не е знаела за записа на заповед и не е споделял с нея задълженията си, тъй като от 2012 г. не живеели заедно.

Ответницата В. З. Н. оспорва иска. Счита, че вземането срещу Р. не съществува, евентуално е погасено по давност, каквато счита, че е изтекла и по отношение на самия Павлов иск. Счита, че за личен дълг на единия съпруг се обявява за относително недействителна сделката само по отношение на идеална част от този имот (ТР № 5 от 29.12.2014 г. на ОСГТК на ВКС). Намира брачния договор за възмезден, тъй като всеки от съпрузите получава по един от недвижимите имоти. Изтъква, че не живеят заедно от 2013 г. и така презумпцията по чл. 135, ал. 1 ЗЗД не може да се приложи. Подчертава, че договорът е бил насочен към защита интересите на децата от брака. Намира,

че и двамата ответници не са знаели, че увреждат интересите на кредитора, тъй като Р. бил само авалист по записа и не знаел дали главният длъжник е изпълнил.

От събраните доказателства, преценени в съответствие с доводите на страните във въззивното производство, се установява следната фактическа обстановка:

Няма спор, че ответниците В. Н. и М. Р. сключили брачен договор на 24.09.2015 г. (нотариално заверен), според който изключителна собственост на Р. става описано ателие, а изключителна собственост на Н. става описан апартамент. Страните са се уговорили още, че вноските по кредита, получен за закупуването на апартамента ще се заплащат от и за сметка на съпруга Р. – чл. 5, ал. 2. Няма спор, че бракът между ответниците (от който имат две малолетни деца) е прекратен на 28.12.2015 г. Безспорно е още, че Р. има общо дете със С. Х. Г., родено на ***** г.

От показанията на св. В. Г. П., съседка на ответниците, се установява, че тя узнала от дъщерята на ответниците и друга тяхна близка, че от края на 2013 г. - началото на 2014 г. ответникът вече не живеел с В.. Сочи, че основно последната се грижела за двете им деца, като през есента на 2014 г. тя е искала правен съвет от съпруга на свидетелката относно раздялата с М..

Другата свидетелка Б. А. М., чийто кумове са ответниците и познаваща ги от училище, разказва, че В. имала подозрения за извънбрачна връзка на мъжа си от 2009 г., като през 2013 г. те се разделили. Грижата за децата била поета основно от В., но тя била встрани от бизнеса му.

При така очертаната фактическа обстановка по спорните въпроси се налагат следните правни изводи:

За да бъде основателен предявения Павлов иск по чл. 135 ЗЗД е необходимо да се установи наличието на две групи предпоставки. Първата група включва обективни предпоставки – 1) действително вземане на кредитора спрямо длъжника (което по правило е възникнало преди извършването на конкретното разпоредително действие, или след действието при условията на изключението по ал. 3 на чл. 135 ЗЗД) без да е необходимо то да е изискуемо и ликвидно и 2) действие на длъжника, което да уврежда кредитор, по начин, че се намалява или затруднява възможността му да се удовлетвори от имуществото на длъжника. Втората група предпоставки са

субективни и са свързани със знанието на длъжника, а в определени от закона случаи, и на третото лице (съдоговорител) за увреждането.

Няма спор пред настоящата инстанция, че спрямо ищеца ответникът Р. има задължение, по силата на запис на заповед, което е възникнало на 20.02.2015 г. Процесният спорен брачен договор е сключен между него и съпругата му (към онзи момент) - ответницата Н., на 30.09.2015 г. Както е прието и от първостепенния съд с договора се прехвърлят вещни права, като извеждането им от патримониума на ответника Р. при всички случаи съставлява действие, увреждащо кредитора му, доколкото той има право да се удовлетвори от цялото имущество на длъжника.

По спорния въпрос относно възмездността на сделката между ответниците, апелативната инстанция подкрепя аргументите на първостепенния съд. Брачният договор (съответстващ на изискванията на чл. 37 и сл. от СК), в случая има по силата на чл. 39, ал. 3 СК прехвърлително действие. Страните по него са разпределили собствеността върху притежавани от тях имоти в режим на СИО, като така са преустановили съществуването на посочения режим върху два обекта, всеки от които се е превърнал в индивидуална собственост. За тази цел с подписване на договора страните са постигнали превръщане на бездяловата съпружеска собственост в дялова и взаимно са прехвърлили половината от всеки имот на другия съпруг, с което съсобствеността е била ликвидирана. Сделката е възмездна, тъй като по дефиниция всяка сделка, при която страните взаимно си прехвърлят права има такъв характер. В разглеждания казус се установява, че престацията от страна на Р. в полза на Н. е включвала в своя обем $\frac{1}{2}$ ид.ч. от вещните права върху апартамент и поемане на вноски по изплащане на кредит, а от страна на Н. в полза на Р. – прехвърляне на собствеността върху $\frac{1}{2}$ ид.ч. от ателие. Еквивалентността на престациите (доколкото не се твърди симуляция или друг порок) не следва да бъде обсъждана в настоящото производство по Павловия иск. В случая следва да се държи сметка за безспорно установените по делото обстоятелства, че страните към момента на подписване на брачния договор са били във фактическа раздяла, като само три месеца след това съглашение бракът им е бил разтрогнат. Очевидно е, че с брачния договор е целено уреждане на отношенията между страните и по повод преустановяването на брачната връзка, като влияещите фактори неминуемо са включвали и тези по отглеждането на малолетните деца, тяхната издръжка,

обслужване, местоживееене и пр. Ето защо при цялостната преценка на всички налични по делото обстоятелства, настоящият състав не възприема въззивното оплакване, че в случая е налице безвъзмездна сделка.

Не може да се възприеме тезата във въззивната жалба, че получените от Р. имот е бил ипотекиран и скоро секвестриран, което да сочи на безвъзмездност на отношенията по брачния договор. Наличието на ипотека върху ателието никак не значи, че същото неминуемо и сигурно ще напусне патримониума на ответника. Още по-малко може да се приеме, че тъй като това е настъпило по-късно, то предхождащият изпълнението брачен договор е с безвъзмезден спрямо Р. характер. Следва да се отчете, че изпълнението върху цялото ателие е станало възможно именно поради транслативния характер на брачния договор по отношение на половината от този имот.

Ирелевантни за спора са отношенията на Р. с други негови роднини, още повече, че конкретни данни за тях по делото не са и ангажирани – в този смисъл не може да се касае до липса на преценка на косвени доказателства.

При установяване на гореприетия извод относимо е правилото на чл. 135, ал. 1, изр. 2 ЗЗД, според което когато действието е възмездно, лицето, с което длъжникът е договарял, трябва също да е знаело за увреждането. Доколкото в случая е налице прехвърлителна сделка, сключена между съпрузи, по силата на ал. 3 знанието се предполага до доказване на противното. В тежест на ответниците е било да докажат, че Н. не е знаела, че с процесната сделка ще се увредят права на кредитори на Р.. Съдът приема, че презумпцията е надлежно *оборена*. Събраните доказателства установяват, че от 2013 г. ответниците са преустановили съвместното си съжителстване, като няма спор, че Р. е имал друга връзка, от която в края на 2014 г. има и дете. Тези данни налагат извода, че между съпрузите след 2013 г. вече не са били налице отношения на близко сътрудничество, споделяне, общност на имуществените интереси, съвместно ръководене и управление на семейните материални блага. (По данни от свидетелските показания още от един по-ранен момент - 2009 г., в личните им отношения е имало напрежение по повод извънбрачна връзка на Р..) Теза факти изключват приложението на презумпцията за знание, която е установена именно поради факта, че житейски обосновано и логично е всеки от съпрузите да е наясно и достатъчно осведомен за имуществените дела на своя партньор. Горните

изводи следва да се зачетат и с оглед факта, че записът на заповед (въз основа на който ищецът черпи права) е подписан на 20.02.2015 г. от Р. - след фактическата му раздяла с Н., а по делото няма данни нито преди, нито след това тя да е била част от развиваната от него стопанска дейност или да е била надлежно информирана за поеманите от съпруга ѝ финансови ангажменти и търговски задължения. Дори и да се приеме, че по време на съвместното им съжителство Н. е била наясно, че Р. от 2008 г. има различни финансови трудности, това не води до еднозначния извод, че две години след фактическата им раздяла тя е запозната с материалното състояние на бившия си съпруг, респ. за наличните спрямо ищцовото дружество дългове.

Предвид казаното, като споделя и препраща към изводите на първоинстанционното решение, настоящият състав намира, че не се установяват предпоставките за уважаване на Павловия иск.

При този изход на спора на жалбоподателя не се следват разноси, а ответниците не са поискали присъждане на такива.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260886 от 11.03.2022 г. по гр. д. № 3942/2019 г.

Решението може да се обжалва пред ВКС в месечен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____